

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.133

23.2.2023.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 132. sednice Komisije za žalbe, održane 23.2.2023. godine u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni članovi Komisije: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Nadežda Budimović, Vlado Mareš, Dragan Đorđević, Vida Petrović Škero, Tamara Skrozza, Zlatko Čobović, Snežana Andrejević i Bojan Cvejić

Odsutni članovi Komisije: Jelena Petković

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1.Razmatranje žalbe Opštinskog odbora Srpske napredne stranke Vlasotince zbog fotografije objavljene na portalu „Jugpress“

1.Predstavnici OO SNS Vlasotince žalili su se na to što je, kao ilustracija uz stranačko saopštenje, objavljena fotografija stranačkih prostorija, na kojima su nacrtani pacovi i napisano „SMRT“. Fotografija (snimljena pre nekoliko godina) uklonjenja je nakon podnošenja žalbe, ali podnosioci žalbe time nisu bili zadovoljni i insistirali su da se o žalbi izjasni Komisija. U toku rasprave Vida Petrović Škero je rekla da misli da nije prekršeno poglavlje IV Kodeksa novinara na koje je podnosilac žalbe ukazao, jer je sigurna da ovo nije posledica predubeđenja, ali da je istovremeno sigurna i da Kodeks jeste prekršen u pogledu profesionalne pažnje, pošto je reč o zaista gruboj nepažnji. To što je do greške došlo zbog toga što je radila pripravnica, ne može biti opravdanje za redakciju, jer je, utoliko pre što je reč o osobi koja nema iskustva i tek uči da radi, neko morao da je nadzire. Zlatko Čobović ocenio je da je cilj Saveta za štampu da medijima ukaže na to gde su pogrešili, ako su pogrešili, da bi te greške mogli da isprave. Ako medij shvati da je pogrešio, prizna i nauči lekciju, onda je taj cilj postignut i bez opomene Komisije. U ovom slučaju, portal je priznao da je prekršio Kodeks, da nije označio da je fotografija arhivska (da jeste bila označana, po njemu ne bi bilo prekršaja Kodeksa) i time se posredno izvinio, a to što stranka istrajava na žalbi i posle toga ukazuje da motiv za podnošenje žalbe možda nije povreda Kodeksa, već je političke prirode, odnosno predstavlja obračunavanje sa medijem koji, po oceni vladajuće partije, nije dovoljno poslušan i treba ga disciplinovati na svaki način, te da će zbog toga biti uzdržan prilikom glasanja. Snežana Andrejević se nije saglasila sa njim, rekla je da onaj ko je podneo žalbu ima pravo da ostane pri svom zahtevu, a da se to ne protumači drugačije. Pravo na pravno sredstvo nije uslovljeno ničijim ponašanjem. Istakla je da Kodeks jeste prekršen, sama činjenica da je fotografija uklonjenja bez izvinjenja

na istom mestu, „zaustavlja je da govori o govoru mržnje i da se ne radi samo o nedostatku pažnje“. Rekla je da misli da bi reakcije bile drugačije da je neka druga politička stranka u pitanju i da rasprava pred Komisijom ne sme da bude ideološki obojena. Kad je reč o pripravnici, to je po definiciji osoba koja se obučava za neki posao i mora da ima nadzora i zato je neprihvatljivo objašnjenje da je pogrešila pripravnica. Tamara Skrozza je ukazala na to da je veliki problem što se podnosilac žalbe obratio dopisniku, a on nije reagovao i nije o tome obavestio redakciju, dok je Zlatko Čobović istakao da su mogli da se obrate i direktno uredniku. Olivera Milošević je rekla da je saglasna sa tim da Komisije ne može sa sigurnošću da tvrdi da li je „Jugpress“ određenu fotografiju postavio zato što ima animozitet prema nekome, ali isto tako ne može ni da se bavi time koji su motivi SNS iz Vlasotinca za podnošenje žalbe i za odluku da je ne povuče nakon uklanjanja fotografije. To je stvar principijelnosti, istakla je i dodala da Kodeks jeste prekršen. Vlado Mareš je rekao da će glasati da Kodeks nije prekršen. Iz prepiske posle podnošenja žalbe jasno je da je došlo do greške, da je ona ispravljena, da se redakcija izvinila i ne vidi zašto bi se to smatralo prekršajem Kodeksa ako je završeno na lep način. Žalilac ima pravo na nezadovoljstvo, ali to na šta ukazuju neće njihovom saopštenju dati drugačiji, za njih poželjan, smisao. Saopštenja u kojim se izražava privrženost sopstvenom vođi ne izaziva onaj efekat koji bi onaj ko je to sastavio želeo i nikakve odluka Komisije to ne može da promeni. Kad je reč o fotografiji, ona je ilustracija nečega što se dogodilo, u arhivi je i zato nema razloga da se u ovoj žalbi vidi nešto što je drugačije od pravljenja izložbi karikatura, fotografija i kritičnih tekstova koji se ne dopadaju vladajućoj stranci. Problem je rešen, a ovo insistiranje, saglasan je sa Čobovićem, jeste pokušaj disciplinovanja medija, što je nedopustiva praksa, koja je za svaku osudu. Nadežda Budimović je rekla da mora da ukaže i na težak položaj malih nezavisnih medija u lokalnim sredinama, kojima je podrška daleko, a oni koji odlučuju su im blizu, osećaju se kao pusta ostrva i svaki mesec razmišljaju da li će uspeti da opstanu. Nemaju novca da zaposle nove ljude, jedan čovek radi više poslova i ovakva greška je direktna posledica takvih uslova. Komisija bi trebalo da razmotri i dva dodatna pitanja. Jedno je pitanje komunikacije koja je bila nepotpuna i nejasna, da je bilo drugačije, možda žalba ne bi ni došla pred Komisiju. Drugo je činjenica da je fotografija uklonjena i da više nije dostupna javnosti. Kodeks jeste prekršen, fotografija je slučajno izvučena, ali je reakcija uredništva pokazala da su tu grešku razumeli i da su je ispravili. Jelka Jovanović je istakla da je u ovom slučaju reč o nečemu što je malo više od običnog spora, „na ivici je noža“, ali će ipak glasati da Kodeks nije prekršen. Dragan Đorđević je rekao da je hteo da bude uzdržan jer redakcija jeste priznala grešku, ali s druge strane kada se sve posloži, postoji odgovornost za ovo što se desilo. Dodao je da bi voleo da je žalilac odustao od daljeg postupka nakon uklanjanja fotografije, ali pošto se to nije dogodilo, Komisija mora da se izjasni i on će glasati da Kodeks jeste prekršen. Olivera Milošević se saglasila sa onim što je rekla Nadežda Budimović o položaju nezavisnih lokalnih medija, ali dodala i da ostaje činjenica da je fotografija bila duže vreme dostupna i da je nejasno zašto je bilo potrebno da neko dojavu to, kad je uobičajeno da urednik kontoliše svaki dan šta ima na sajtu, posebno ako zna da je angažovan mlad i neiskusni saradnik. Uz svo razumevanje za teške uslove rada redakcije, novinarska, odnosno urednička, pažnja mora da postoji. Nakon diskusije, Komisija je, sa sedam glasova za, dva protiv i jednim uzdržanim, odlučila da je prekršena tačka 1 poglavlja V.

Sednica je završena u 19.40 sati.

Zapisnik vodila

Predsedavajuća

Gordana Novaković

Tamara Skrozza

